

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Katrin Lervik

Vår dato: 02.06.2020
Vår ref.: 200803886-117
Arkiv: 315 / 112.Z
Deres dato: 28.04.2020
Deres ref.:

Saksbehandler:
Eilif Brodtkorb

Merknader til Statnetts høringsuttalelse - Folla-Vindøla utbyggingen - revisjon av vilkår

Vi viser til Statnetts uttalelse (20.3.2020) i vilkårsrevisjonssaken for Folla -Vindøla-reguleringen om virkninger av eventuelle restriksjoner for Trollheim kraftverk.

Statnetts uttalelse gir et utfyllende av bilde dagens- og fremtidens systemutfordringer i området. Statnett tydeliggjør hvilken rolle Trollheim kraftverket har i dagens systemdrift og hvilke egenskaper som systemansvarlig benytter seg av i form av for eksempel spesialregulering/frekvensregulering.

Statnett påpeker blant annet at Trollheim kraftverk er viktig for regulering av produksjon i et område som har utfordringer med overproduksjon. For å hindre overbelastning av nettet må produksjonen i området tidvis reduseres, såkalt nedregulering. Tilgjengelige kraftverk for nedregulering i området er Trollheim kraftverk og Smøla vindkraftverk. Nedregulering av Smøla vindkraftverk vil innebære høyere kostnader enn for Trollheim kraftverk. Statnett mener at NVEs anbefaling om strengere restriksjoner på nedkjøringshastighet, i tillegg til å påvirke mulighetene for nedregulering, også vil påvirke Trollheim kraftverks mulighet til å tilby oppregulering. Dette begrunnes med at kraftverket må bruke lenger tid på å regulere ned etter at de eventuelt har blitt regulert opp i forbindelse med revisjoner eller utfall.

Trollheim kraftverk er lokalisert i et område som ifølge Statnett er, og vil bli, påvirket av flere store nettutviklingsprosjekter. De største prosjektene i regionen dreier seg om å knytte ny vindkraft til kraftnettet. Statnett viser til at nettforholdene i regionene rundt Trollheim kraftverk har vært oppe til vurdering flere ganger. Forskjellige tiltak har vært diskutert og utredet, men tilfredsstillende nett-/driftsløsninger er foreløpig ikke funnet. Statnett viser til at det er flere uavklarte forhold som påvirker behovet for regulering av produksjon i dette området i fremtiden, og dette gjør det vanskelig å vurdere virkningene av ev. restriksjoner på Trollheim kraftverk på sikt.

NVEs kommentarer

Virkningene av eventuelle restriksjoner for driften av Trollheim kraftverk er et viktig tema. Mange av de momentene som Statnett trekker frem om Trollheim kraftverks betydning for nett- og energisituasjonen i området, er tidligere vurdert og kommentert i NVEs innstilling og i merknader til Statkrafts kommentarer til innstillingen. Disse er oversendt OED (jf. innstilling av 30.7.2018 og brev av 28.6.2019).

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Vi registrerer at utfordringene i området i første rekke er knyttet til å håndtere overproduksjon, og at Trollheim kraftverk er særlig viktig for nedregulering. Vi registrerer imidlertid at det finnes alternativer til nedregulering utenom Trollheim kraftverk, men til en høyere kostnad. Om vi forstår Statnett rett er det særlig i forbindelse med utfall og revisjon i nett at nedreguleringsevnen er viktig, selv om andelen av nedreguleringer synes å øke i situasjoner med intakt nett.

Vi viser til våre tidligere vurderinger knyttet til forslag om restriksjoner for nedkjøring av Trollheim kraftverk. Hovedpoenget med strengere restriksjoner enn dagens er å redusere antall episoder med effektregulering generelt over året, og spesielt i de mest sårbare periodene for det akvatiske økosystemet vinterstid. Det går frem av det foreslåtte manøvreringsreglement for Trollheim kraftverk at de anbefalte senkningshastighetene normalt ikke skal fravikes. Dette innebærer at det er rom for å kunne fravike senkningsrestriksjonene under unormale situasjoner/vanskelige driftsforhold uten at dette vil innebære brudd på reglementet.

I vår innstilling trakk vi frem at det synes å være en økende grad av effektregulering i Trollheim kraftverk. Statnett beskriver en utvikling i regionen som blant annet vil omfatte tilknytning av ny uregulerbar kraft til nettet, og som trolig vil medføre behov for mer spesialregulering. Om det økende behovet må dekkes gjennom mer spesialregulering av Trollheim kraftverk, er dette etter vårt syn en utvikling som vil være utfordrende sett opp mot forvaltningsregimet for et nasjonalt laksevassdrag. Som vi poengterte i vår innstilling, så mener NVE generelt at utpreget døgnregulering av kraftverk med utløp på anadrom strekning i nasjonale laksevassdrag ikke er ønskelig. Vi minner om at hensikten med å anbefale innstramninger på dagens restriksjoner er å få redusert antall hendelser med raske vannstandsendringer i Surna.

Vi konstaterer at Statnett, på grunn av usikkerhet knyttet til en rekke forhold som kan påvirke behovet for reguleringsevne i regionen, finner det vanskelig å konkludere med hva som blir konsekvensene av ev. strengere restriksjoner på Trollheim kraftverk på sikt. Vi ser at det kan være utfordrende å vurdere behovet for regulering av produksjon i dette området i fremtiden og hvordan dette best kan håndteres. Vi mener imidlertid at andre løsninger enn økt spesialregulering av Trollheim kraftverk må vurderes for å håndtere ev. fremtidige nettutfordringer i regionen.

For ytterligere vurderinger knyttet til ev. restriksjoner på driften i Trollheim kraftverk viser vi til NVE innstilling i saken og våre merknader til Statkrafts kommentarer til innstillingen.

Med hilsen

Rune Flatby
direktør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

